

Blog

ELS INFANTS VOLEN MÉS TEMPS LLIURE I MÉS LLIBERTAT PER DECIDIR EN QUÈ INVERTIR-LO

24/11/2020 | Elisa Stinus

(Article publicat originàriament al Diari de l'Educació).

L'àmbit amb què els infants es mostren menys satisfets és el temps

Concretament, la meitat dels nens i nenes no estan prou satisfets amb el seu temps lliure. En voldrien més i tenir més marge de llibertat per decidir en què invertir-lo. Així es desprèn del programa de recerca Parlen els nens i nenes: el benestar subjectiu de la infància a Barcelona impulsat per l'Ajuntament de Barcelona a través de l'Institut Infància i Adolescència de Barcelona, que ha permès preguntar per primera vegada a una mostra àmplia i representativa de nens i nenes de la ciutat (i no pas als adults que en tenen cura) "Com esteu?" i "Què podem fer perquè estigueu millor?". Amb aquest programa l'Ajuntament de Barcelona ha posat en marxa un mecanisme d'ampli abast social al que han participat el 15% dels infants d'entre 10 i 12 anys de la ciutat. Així mateix, per Espanya en general, es confirma en el darrer informe de Children's World, en què el temps lliure i els seus usos també està molt mal valorats.

Els horaris escolars, la quantitat de deures que tenen i el volum d'activitats extraescolars que fan deixen als infants poc temps lliure per a altres coses. **Volen més temps per estar amb els seus pares i/o mares i més temps per jugar a l'aire lliure en companyia d'altres infants.** La majoria de nens i nenes asseguren que la família i els amics i amigues són aspectes essencials per estar contents amb la vida, també poder gaudir d'un major grau d'autonomia. De fet, aquestes són tres de les onze demandes dels infants per millorar el seu benestar recollides en l'Agenda dels infants del programa Parlen els nens i nenes.

Cal fer compatible la feina amb dedicar temps de qualitat als fills i filles, sense reproduir desigualtats de gènere

Els infants lamenten que els pares i/o mares tinguin poc temps per passar en família perquè treballen moltes hores. "Els meus pares treballen bastant i moltes vegades no tenen temps per mi, però a vegades m'agradaria que quan tinguessin temps lliure, que passéssim més estones junts. El que passa és que entre setmana és encara més difícil", afirma la Valèria del barri de Sant Andreu, de Barcelona.

Ja fa alguns anys que es debat sobre la dificultat per conciliar feina i vida familiar. Cal fer reunions fins a altes hores del vespre? Treballar més hores implica ser més eficients? Iniciatives com el Pacte del temps de Barcelona, impulsat per l'Ajuntament, el Pacte per la Reforma Horària a Catalunya o la nova Llei de temps corresponsable per garantir la conciliació i el Pacte nacional per les cures que impulsarà el Govern espanyol **promouen una organització del temps més saludable, igualitària i eficient. En aquest març, es promou que les empreses tinguin horaris més racionals i saludables, amb jornades laborals més compactes i flexibles, facilitant el teletreball i evitant desplaçaments, amb l'objectiu que les persones treballadores puguin fer**

[Leer más](#)

compatible la feina amb les seves necessitats vitals com és la cura dels fills i filles. Les empreses compromeses amb el Pacte del temps demostren que els beneficis de facilitar la conciliació laboral i personal milloren el clima laboral, la satisfacció i la productivitat.

Cal anar en compte, però, que no siguin únicament les mares les que responguin a la necessitat dels infants de passar més temps amb les seves famílies, per tal de no reproduir desigualtats de gènere. Sovint són les dones les que demanen excedències o redueixen les seves jornades (amb la repercussió que això té a nivell del seu salari, projecció professional i futura pensió) per tal de fer compatible la feina amb la cura dels fills i filles. Per això, **la transformació de l'àmbit laboral ha d'implicar un canvi per a tothom, homes i dones, facilitant que l'esfera laboral sigui compatible amb tenir temps de qualitat pels infants.** Experiències pilot de setmanes de 30 hores amb igual salari com les realitzades a Suècia, Bèlgica o recentment en algunes empreses espanyoles, posen de relleu la importància d'aquest debat en la nostra societat, i la necessitat d'avançar cap a jornades on puguem harmonitzar les diferents facetes de la nostra vida sense que el món laboral n'ocupi la centralitat. A més, es tracta d'experiències que no reproduïen desigualtats, ja que les dones no es troben amb la necessitat de modificar les seves jornades laborals; la feina és un àmbit més del dia a dia compatible amb la vida quotidiana.

És necessari transformar els horaris escolars i tenir més espais de joc i trobada a l'aire lliure

Els infants creuen que passen massa hores a l'escola, i que els deures i l'excés d'activitats extraescolars van en detriment del seu temps lliure per jugar i estar amb la família i els amics i amigues. "Al cole hi estem 8 hores i es gasta molt temps i després, a sobre, et posen deures. No hi ha prou temps al cole?", es pregunta el Tiago del barri barceloní de l'Eixample. En aquest sentit, la Fundació Jaume Bofill i la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica de Catalunya han elaborat la guia Educació a l'hora, uns altres horaris escolars són possibles, una proposta d'horaris escolars per l'educació integral, l'equitat i el benestar dels infants i adolescents. Per un costat, aquesta proposta d'horaris escolars contempla un temps màxim d'estada al centre per no allargar en excés els horaris de l'alumnat i assegurar-ne el temps lliure, el descans i la vida familiar (a primària es preveu una oferta d'activitats no lectives fins a les 18h com a màxim). Per un altre costat, el centre ofereix uns horaris més equitatius, amb activitats extraescolars accessibles per a tot l'alumnat i la inclusió de l'acompanyament en la realització de deures, reforç escolar i estudi assistit dins l'horari per tal que qualsevol alumne pugui acabar la jornada escolar sense emportar-se deures a casa. Els horaris actuals només asseguren l'accés de l'alumnat a les activitats lectives i no garanteixen un accés equitatiu a les activitats no lectives ja que les extraescolars depenen, bàsicament, de les possibilitats econòmiques de cada família.

Els nens i nenes creuen que passen massa temps a l'escola i, també, **consideren que passen poc temps jugant a l'aire lliure**, una necessitat específica de la infància que només es pot acomplir si les ciutats ofereixen espais de joc diversos, segurs, de qualitat i propers. En el cas de Barcelona, per exemple, gairebé la meitat dels infants no estan prou satisfets amb els espais per jugar i divertir-se al barri on viuen. Tot i que proposen tenir més relació amb altres infants del barri, es troben amb la dificultat que hi ha pocs espais de joc i de trobada. En aquesta línia, l'Ajuntament de Barcelona, a través de l'Institut Infància i Adolescència, ha impulsat el Pla del joc a l'espai públic amb horitzó 2030 per tal de facilitar el dret al joc i al temps lliure dels infants i adolescents, fent una cura de les aïgues de la infància, saludable, inclusiva i sostenible. **El Pla del joc aporta un nou concepte d'infraestructura lúdica que analitza per primera vegada tot allò que ofereix la ciutat per al joc i l'activitat física a l'aire lliure amb un abast ampli que transcendeix les àrees de joc.** A més,

[Leer más](#)

inclou una **mirada específica als barris més desfavorits, ja que els infants d'aquests barris, tot i jugar més al carrer, estan menys satisfets amb els usos del seu temps**. Fan menys activitats de lleure dinamitzat i acompanyat, se senten més avorrits que altres nens i nenes i no s'ho passen tan bé amb les seves famílies.

La covid-19 ha agreujat dèficits de temps en família i de temps a l'aire lliure

Val a dir que la crisi que estem vivint arran de la covid-19 està agreujant la situació de la infància i les seves famílies i està posant els drets dels infants contra les cordes. Es produeixen transformacions en l'àmbit laboral, com l'avenç del teletreball, però el tancament inicial de les escoles i les actuals quarantenes quan sorgeixen casos positius en els grups agreugen la ja difícil conciliació laboral i de cura de les famílies (especialment en el cas de les dones), empitjorant el temps de qualitat dedicat als fills i filles. Hem d'evitar caure en l'error de pensar que a més teletreball millor conciliació. Això només és així si els infants estan a l'escola. Tampoc podem pressuposar, com ens han recordat alguns infants en temps de confinament, que el teletreball impliqui que els pares i mares passin més temps amb els seus fills. El teletreball amb els fills i filles a casa, sovint s'acaba traduint en més pressió per a les famílies i pitjor atenció als infants. D'altra banda, en l'àmbit laboral, la destrucció de llocs de treball està impactant greument a les famílies i fent augmentar la pobresa infantil que, ja abans de la pandèmia, afectava 3 de cada 10 nens i nenes a Espanya.

En l'àmbit escolar, l'educació a distància agreuja les desigualtats en la infància, ja que no totes les famílies poden oferir als seus fills i filles un suport adequat en la realització dels deures i les tasques escolars (a més de les desigualtats en l'accés a Internet i dispositius mòbils).

Pel que fa als espais de joc, els infants també s'han vist perjudicats a l'hora de poder sortir al carrer durant el confinament i espais com els parcs infantils s'han vist limitats o tancats, la qual cosa ha suposat dèficits de joc a l'aire lliure i un augment de les desigualtats entre els infants. El confinament ens ha mostrat l'important paper de l'espai públic com a igualador de les oportunitats en joc i salut dels infants (especialment en barris amb habitatges petits i/o mancats de llum i de sortides a l'exterior).

Avançar en els canvis des de la corresponsabilitat

El factor temps, doncs, és **un aspecte clau per millorar el benestar de la infància que s'ha d'abordar des de múltiples vessants i des de la corresponsabilitat** dels diferents agents socials. **L'administració pública**, en tant que pot impulsar estratègies per donar resposta a les demandes dels infants; **les empreses** perquè la transformació de l'àmbit laboral és imprescindible per fer compatible la feina amb tenir cura dels fills i filles i dedicar-los el temps de qualitat que demanen; **les escoles** perquè canviar els horaris escolars i reduir el volum de deures també és necessari per assegurar el temps lliure, el descans i la vida familiar; i **les famílies**, perquè són elles les que poden prioritzar el temps de joc i lleure dels seus fills i filles amb altres infants i el temps de qualitat en família.

Una de les experiències que més impacten en el benestar dels infants és precisament tenir temps per relaxar-se, parlar i passar-ho bé amb la família. Els infants que tenen aquest temps i aquestes experiències **es mostren més satisfets amb la seva vida en global. Es tracta de tenir horaris laborals més compactes i racionals que permetin tant a les dones com als homes tenir temps per estar amb els infants**.

[Leer más](#)

Sense oblidar el paper dels nens i nenes, de fet, ells mateixos diuen: “no hem de dedicar tant temps als videojocs, a mirar la televisió, a les xarxes socials o al mòbil per estar més amb els amics i amb la família. També hem d’ajudar els pares i mares a fer les feines de casa perquè tinguin més temps per estar amb nosaltres”.

[Famílies](#)[Educació](#)[Lleure](#)[Ciutadania i participació](#)[Polítiques públiques](#)[Salut](#)

Comparteix

Últimes entrades

La conciliació i els usos del temps a debat: què en diuen els infants?

Els infants volen més temps lliure i més llibertat per decidir en què invertir-lo

Covid-19 i drets dels infants: on som i com hem de seguir

La manca d’una mirada holística en les respostes a la Covid-19 ha perjudicat els infants i adolescents

L’espai públic garanteix necessitats vitals de la infància i iguala oportunitats de joc i salut

Projecte relacionat

Este sitio web utiliza cookies propias y de terceros para mejorar la experiencia de navegación, y ofrecer contenidos y servicios de interés. Al continuar la navegación entendemos que se acepta nuestra política de cookies. [Acepto](#)

[Leer más](#)

PARLEN ELS NENS I NENES: EL BENESTAR SUBJECTIU DE LA INFÀNCIA A BARCELONA

OBERT | Aquest projecte dóna la veu als nois i noies de Barcelona per conèixer com és el seu benestar i perquè siguin ells mateixos qui assenyalin actuacions de millora en relació amb aspectes importants de les seves vides.

Desigualtats i pobreses, Famílies, Educació, Ciutadania i participació, Comunitat i espai públic

Este sitio web utiliza cookies propias y de terceros para mejorar la experiencia de navegación, y ofrecer contenidos y servicios de interés. Al continuar la navegación entendemos que se acepta nuestra política de cookies. Acepto

[Leer más](#)

✉ info@institutinfancia.cat

☎ **930023255**

🐦 **@InstInfancia**

Els continguts d'aquest web estan subjectes a una llicència de Creative Commons si no s'indica el contrari

Este sitio web utiliza cookies propias y de terceros para mejorar la experiencia de navegación, y ofrecer contenidos y servicios de interés. Al continuar la navegación entendemos que se acepta nuestra política de cookies. **Acepto**

[Leer más](#)